

ПРАЦЯ ДАКЛАДА ТАВАРЫША А. І. МІКАЯНА

У. Мясца, каўбаса, сасіскі

жасці жому — даскавалі кармавы адходы, якія часта прапалі, бо іх цяжка было вывозіць. Цяпер мы пачалі сумашы жом. У 1932 г. было высушана жому, які замянілі на спажыванні авяс, 181 т. пентераў, у 1933 г. — 198 т. пентераў, у 1934 г. — 314 т. пентераў, у 1935 г. — 435 т. пентераў, у 1936 г. мы маем праграму ў 900 т. пентераў, што мы, безумоўна, і выканаем.

У гэтым годзе нам менавіта дапамагло тое, што большасць калгасу і саўгасаў добра працавала. Рад рэспублік і абласцей — Украіна, Варонежская і Курская вобласці, Казахстан, Кіргізія і Азова-Чорнаморскі край — добра амагасіліся на бурцы і забеспечылі імі заводы.

У гэтым годзе мы маем найбольшую колькасць пукру ў бурцы, а імяна: 18,14 проц. пукру да вагі бурцы.

Такой колькасці пукру ў бурцы ніколі ў гісторыі Расіі не было. Быў толькі адзін год — 1908, калі пукрунасць бурцы была больш за перапрашаную (18,12 проц.), а ва ўсё астатняе гады — значна менш.

Выход пукру ў нас у гэтым вытворчым сезоне склаўся 15,75 проц. пукру — таксама невялікая проц. Ні ў адным годзе ў мінулыя гады не было. Было 13,5—14 проц. Толькі ў 1903 г. выход пукру склаў 14,76 проц., а ў 1935 годзе — 15,75 проц. На гэты проц. вышэй. Адзін проц. — гэта як быццам дробязь, а між тым — гэта 9 млн. пукру пукру.

За што мы змагаемся сёння ў пукрунай прамысловасці, за што павінны змагацца ў 1933 г.? Трэба, каб заводы, дзе астаўся яшчэ запас бурцы для зямной перапрашанай, сачылі за кожным каранем бурцы, не дапускаячы павялічэння яго і гніцця. Трэба захаваць кожны кілограм пукру, маючы на ўвазе, што зямной перапрашанай неабходна павялічэнне бурцы. Трэба працаваць так,

каб не дапусціць павялічэння страт у зімовы перыяд, які гэта менавіта ў пачатку года. Факт, што вініцкія заводы — увесё трэст у палым — даючы ў студзені больш, чым другія заводы давалі ў больш спрыяльных асвятленні перыяд. За гэта павінны змагацца ўсе заводы. Важнейшая задача кожнага заводу — пасля сканчэння вытворчага сезона не адкладваць прыступіць да рамонту, правесці яго ў поўнай меры добра, добра, добрымі матэрыяламі і пад сістэматычным наглядам тэхнічнага кіравання, расшыць вузкія месцы, скацімаліна расшырыць магчымасці заводу з тым, каб яшчэ лепш працаваць і перапрацаваць больш бурцы, чым больш пукру ў вытворчым сезоне не 1936 г. Трэба павялічыць, каб у новым вытворчым сезоне не было ніякіх аварыяў і астанавак, каб сустраць на ўсеабразнасці новай калгасныя багаты ўраджай бурцы.

Рабітнікам пукрувай прамысловасці трэба не супакойвацца на поспехах, а яшчэ больш паліпшаць сваю работу, падпільнаваць на кожным заводзе адстаючыя пукру і перапрашаную, адстаючыя заводы — к лепшым заводам. Чельга кіравання пры гэтым сярэднім лічбам, бо сярэдні лічбы ў гэтым выпадку неабходныя лічбы, бо афарбоўваюць усе іх адзін сярэдні — тэры колер. Трэба браць асобна добрыя і дрэнныя заводы, каб раўняцца па лепшых, горшых падпільнаваць да лепшых, каго трэба, каго трэба дамагасці, каб усе фронт заводу пільнаваць наперад.

Пукрувай заводы ў 1936 годзе павінны яшчэ больш напружана працаваць па перапрашанай ўраджай бурцы.

Бурцы ў гэтым годзе будзе многа, і невялікая частка бурцы, каб яшчэ тым пукрувай завод, які не падрыхтаваўся як належна і не справіцца з перапрашанай бурцы.

III. Рыбная прамысловасць СССР заняла ў сусветнай здабычы рыбы другое месца

Яшчэ адна вялікая галіна харчовай прамысловасці дабілася ў мінулым годзе значных поспехаў. Я маю на ўвазе рыбную прамысловасць.

Аб пераўрабавенні рыбнай прамысловасці гавораць наступныя лічбы.

У 1929 годзе ў рыбнай прамысловасці было 560 матарных суднаў агульнай магутнасцю ў 37 т. конскіх сіл. Цяпер мы маем 3.150 суднаў агульнай магутнасцю ў 230 тысяч конскіх сіл. Іншымі словамі, матарны флот узраў у сем раз. Кі 1 студзеня 1936 г. рыбная прамысловасць мела 19 халадільнікаў, а зараз мы маем 26 халадільнікаў. А ў 1928 годзе іх было 4.

Рыбакансервную вытворчасць на Далёкім Усходзе мы пачалі ў 1923 г. з двух маленчкіх прадпрыемстваў. Кі 1929 год давалі нам лік кансервных заводаў да 12. А цяпер мы маем на Далёкім Усходзе 41 кансервны завод. (Апладзісменты). Усяго-ж на СССР дзейнічаюць 55 рыбакансервных заводаў магутнасцю ў 252 млн. канскіх сіл. У нас працуюць 28 заводаў, якія дадуць рой тлуміт і рыбную кармовую муку. Раней мы падобных вытворчасцей не мелі, было толькі некалькі маленчкіх саматанічных майстэрняў. Прадуюць два буйнейшыя суднарамонтныя заводы, 14 верфей для будавання суднабудавальніц, 26 бандажных заводаў, сарод якіх 8 заводаў маюць навіевыя бандажныя машыны. Рыбная прамысловасць уладзе абшарнай раліўсеткай, якая налічвае 360 станій — прыбачыніч — перадачачы.

У 1929 годзе рыбная прамысловасць Савецкага Саюза займала пятае месца ў свеце. У 1935 годзе, выкарыстаўшы 15,5 млн. пентераў рыбы (разам з мясцовай прамысловасцю), мы высушылі на другіх месца (апладысменты), пакажушы заду ЗША, Англію і Нарвегію. Першае месца засталася за Японіяй, якая ловіць рыбу на Крайняй Паўночнай да экватара, у тым ліку і ў нашых, савецкіх водах.

Неабходна заўважыць, што да рэвалюцыі нашы далёкаходныя воды знаходзіліся амаль палкам у драпежніцкай эксплуатацыі японскіх рыбамыслоўцаў.

Вось некалькі лічбаў. Яшчэ ў 1923 годзе, калі мы ўжо сталі ловіць рыбу на Далёкім Усходзе, японцы займалі ў агульным узло ў нашых навіевых водах — 87,3 проц., а астатнія 12,7 проц. прыходзіліся на долю савецкай рыбнай прамысловасці і дзяржаўнай, кааператывнай і прыватнай. У 1934 г. мы палілі сваю ўдзельную вагу да 44 проц. У 1935 г. наша ўдзельная на Далёкім Усходзе вырасла на 16 проц., што павінна даць пачатковае нашы ўдзельнай вагі, але мы не ведаем шчыльна, каб яшчэ паліпшаць нашы дабычы. Я думаю, што ў далейшым асабняе нашай рыбнай прамысловасці далёкаходных вод павялічыцца яшчэ больш хуткімі тэмпамі. (Апладысменты).

Трэба сказаць, што справа гэта дзякаваць, Рад гадоў мы вымушаны

былі прывозіць рабочых з Японіі і часткова забяспечваць іх прывознымі японскімі прадуктамі, прыватна і т. д. У 1929—1930 гг., напрыклад, было навія 12 тыс. японскіх рабочых для Камчаткі, для Паўночнага Прымор'я, для работ на крабаводы. Але пачынаючы з 1933 г. мы больш не прывозілі ні аднаго японскага рабочага. Цяпер на Далёкім Усходзе здабываюць і апрацоўваюць рыбу сацыялістычныя, кірмевыя савецкія камандзіраны. (Апладысменты).

Справа ў нас ідзе не дрэнна. Аднак, нашы рабочыя не поўнаспасці асвоілі тэхніку, якую аснашчана рыбная прамысловасць Далёкага Усходу. У выніку значнай пачунасці кадра, якая яшчэ прадаўжаецца, адсутнасці дастатковай колькасці мововага населення прыходзіцца штотгод прывозіць з унутраных абласцей СССР да 25 тысяч рабочых на ўзбярэжжа Чыгана акіяна. Большасць гэтых рабочых пасля сканчэння году вяртаецца дамоў. Атрымліваюцца велізарныя страты часу ў дарозе, а галоўнае, а прычыны пачунасці сезонных рабочых, — страта набытых вопытаў.

Галоўная задача рыбнай прамысловасці на Далёкім Усходзе — замацаваць рабочых на месцы: на рыбных заводах, рыбных камбінатах, ліквідаваць пачунасць асноўных кадраў, без чаго нельга паспрабаваць аўладаць тэхнікай і вышчынуць а яе ўсё, што можна яна даць. Для гэтага патрэбна на багачэйшых, па сваім магчымасцях, далёкаходных берагах паліць краіны будаванне завазавых і пасадкі. З года ў год павялічваюцца асінванні на жылёна-бывавае будаванні рыбнай прамысловасці, аднак, патрэбнасць настолькі вялікая, прычым гэта ў такіх кароткіх тэрмінах асінваць такі вялікі раён, што гэта не хапае яшчэ. У блгучым годзе мы змаглі замацаваць на далёкаходных рыбных промыслах 33 тыс. рабочых (на 11 тыс. больш, чым у мінулым годзе), але гэтага мала, бо забяспечылі рыбную прамысловасць кваліфікаванымі кадрамі лаўцоў толькі напалову, а кадрамі апрацоўшчыкаў рыбна-усло на 16 проц. Перад намі задача: на працягу бліжэйшых 2—3 гадоў лабіцца пастаяннага става асноўных кадраў рыбалаваў і крабаводцаў. Гэтыя людзі павінны пастаянна жыць на промыслах, летам лавіць рыбу, а зімой рамантаваць рыбазаводы, судны, сепі, снасі, будаванне на м, займацца дорабам і т. д. Пры гэтай умове мы павялічым дабычы велізарных поспехаў па ўсіх рыбных прадпрыемствах Далёкага Усходу.

Асобныя далёкаходныя рыбныя трэсты ўжо зараз даюць вялікія паказальнікі работ. Дрэнна працуюць Далёкаходныя рыбтрэсты, крабаводныя трэсты, кітабавыя флаты. Называюць некаторыя лепшых стаханавцаў рыбнай прамысловасці на Далёкім Усходзе: шпіер Лі Ун-хон-самалец-караец, шпіер Вакуленка. Кожны з іх здабывае

больш 2 тыс. пентераў рыбы на кожнай кавасці, у два разы больш сярэдняй нормы. Капітан красавола Гораў па сваім сучаснаму ўзлоў 2.700 пентераў крабаў па адзін кавасці, тады як другія намы крабаводы, напрыклад, «Дунгус», даюць усяго тысячу пентераў. У тав. Горава далася падараваць каманду, выдатна працуюча на Ціхім акіяне.

Добра працуе кітабавыя флаты, якая створана. Капітан кітабавы «Трудфронт» тав. Урвава здымаў па адным кітабі 193 кіты. Ён перагнаў замежныя нормы, іонувачы ў гэтым прам.але, і трывае паршанства на працягу 3 года.

Ці трэба даказаць, што ў Ледавітым і Ціхім акіянах магчымасці для рыбалоўства сапраўды каласальныя? У Ціхім акіяне, у Барэнцавым моры ніякіх прадэлаў для лову рыбы няма. Здацца закочавацца ў тым, каб усмерна развіваць наш рыбалоўны флот, намы тралявы флот і заўсёды выконваць і перавыконваць планы лову.

Галоўныя ў гэтым годзе выканала план здабычы рыбы і перавыканала план перапрашанай. Але Галоўныя магла-б даць яшчэ больш высокія рэзультаты работ. Вельмі добра працавала асноўная луніа як на паўночнай, так і на Касці і на Азаве, і мы мелі падставы чакаць вялікага павелічэння галавога плавца ўлоў. Аднак, асноўная луніа працягла мені удала, чым мы чакалі, як у Мурманску, так і на Паўночным Касці. Праўда, у блгучым годзе на Касці былі цяжкія метэаралагічныя ўмовы — замарзаны налішкі раён, чым выйшай на, прыкладна, ў сярэдзіне лістапада, і больш 3 тысяч рыбалоў нечаканна былі засячаны ў льдах і мору.

1936 год павінен быць для рыбалоў годам новага вялікага ўздыму. Далёкаходныя, астраханскія і многія іншыя работнікі маюць усе магчымасці завяршыць у 1936 годзе дэтармінаваныя выкананыя павышаныя планы. Мясца асобна радзе спабарніцтва, якое зараз пачалося сярэд траўлераў Мурманска. Следз па траўлерам «Кіраў» выступілі капітані, механікі і каманды трох лепшых траўлераў — «Лебедка», «Навага» і «Масква», якія абшавілі самі даць па 30 тыс. пентераў трэскі на кожны траўлер на працягу 1936 года і прапаноўваюць усім астатнім траўлерам даць не менш 25 тыс. пентераў замест 17 тыс. у сярэднім за 1935 г. Капітан траўлера «Лебедка» тав. Скарынюк шпіа:

«У мінулым годзе наш траўлер вылавіў 25 тыс. пентераў, хоць мы плаваў у моры толькі 8 месяцаў. Астатні час быў страчан а-за дрэннай арганізацыі работ кіравання траўлера і суднарамонтнага завода.

У гэтым годзе мы даем абавязальства вылавіць 30 тыс. пентераў. Гэта зусім рэальнае абавязальства. Вылавіваючы ў раёне па 300 тон у сырні, нам патрэбна зрабіць усяго 10 раёсаў.

Кожны траўлер за год можа вылавіць не менш 25 тысяч пентераў, калі кіраўніц траўлера і завода, калі маракі флота паставяць сваёй баявой задачай ліквідаваць прастоту ў парту, любіцца даглядаць машыны.

Прыступіваючы да ажыццяўлення ўказанняў наркома, мы абшавілі сваёй першы раёс 1936 года стаханавскім раёсам.

Пачаўся, каб усе тралявы флот уключыўся ў стаханавскі раёс і даў не менш 25 тыс. пентераў рыбы на кожны траўлер. Тады мы зможам даць Ленінграду і Маскве ўдзельны дабрай марожанай і калочнай трэскі, вайпашны селядцоў, удзельны калочнага агуна высокай якасці. (Апладысменты).

Добра працаваў у гэтым годзе асобныя калгасы, асабліва Азова-Чорнаморскага края. Заху навіяць некалькі вялікіх рыбалоў-калгаснікаў: вась старшын калгаса Азова-Чорнаморскага края тав. Лямко вылавіў 55 пентераў рыбы, выканушы план 1935 года на 178 проц. Тав. Міхаліч, брыгадзір рыбалоўчай брыгады калгаса імя XVI з'езда партыі Астраханскага рыбалоўскага саюза, выкануў пачы 1935 г. на 158 проц. Тав. Сімененка, рыбак Очакоўскага матарна-рыбалоўнага станій, вылавіў 165 пентераў чырвонай рыбы пры плане ў 60 пентераў выкануў норму ўлоў чырвонай рыбы ў 2½ раза. Тав. Крывулька, шпіер калгаса «Красны партызан», Паўночнага прымор'я, план выкануў на 300 проц. Тав. Вацкіна Надзя, калгасніца, жерэньскага рыбача, арганізатар жанчына на лозе, зарабіла каля 6.000 рублёў.

Вось некаторыя даныя аб зарплатах калгаснікаў-рыбалоў. У 1933 г. кожны рыбак у сярэднім зарабляў 764 рублі ў год, у 1934 годзе — 929 рублёў і ў 1935 г. — 1.919 руб. (Апладысменты). Гэта не лічыць дадатковых даходаў ад усялякага роду іншых работ. На Далёкім Усходзе ў сярэднім кожны рыбак зарабіў за год на рыбалоўстве 4.800 руб. у Мурманску — 5.800 руб., у кубанскіх рыбачьх калгасах — 4.200 руб.

Я хачу-б яшчэ раз звярнуць вашу ўвагу на асартымент гатовых рыбных тавараў, які мы прадаем у гэтым годзе насельніцтву. У 1935 г. рыбная прамысловасць дала гатовы прадукцыі на 64 проц. больш, чым у 1929 г. Выпуска парных і марожаных тавараў

складала 255 проц. кі 1929 г., выпуск калочных тавараў — 890 проц., што-ж дагэтушчы сусці, то яна менавіта асталася, і мы павінны гэта справу ўзмацніць. Тлумачу медыцынскі і тэхнічны было выпушчана ў 1934 г. 23 тыс. пентераў, а ў 1935 г. — 125 тыс. пентераў тэхнічных тлумачу ў 27 тыс. медыцынскіх Рыбныя кансервы — замест 37 млн. банак у 1929 годзе ў 1935 г. выраблена 95 млн. банак. Значна меншы рост атрымалі выпуск салёных тавараў. Выпуск салёных селядцоў у 1935 годзе роўны 148 проц. кі 1929 г.

Наша краіна самая багатая па багатым парод рыбы. У нас ёсць вельмі добрыя пароды, якіх нідзе няма. Такія пароды налічваецца 98. Усёго ў нашых водах 310 парод рыбы, у тым ліку прамысловых 184; 98 парод ловіцца толькі ў СССР, у тым ліку такія добрыя рыбы, як асётр, сігурга, бялуга, спердзід, беларыбіна, шмаля, селядзец-залом. Асартымент гатовай рыбнай прадукцыі ўключае 708 розных тавараў. Мы зараз намячам яшчэ больш узмацніць і расшырыць асартымент рыбных тавараў.

Я хачу звярнуць вашу ўвагу на гандаль жывой рыбай у Маскве, Ленінградзе і іншых буйных гарадах. Раней гэты гандаль у нас аўсім адсутнічаў, але ў 1933 г. аднаго разу таварыш Сталін задуў мне пытанне: «А ці прадаюць у нас дзе-небудзь жывую рыбу?» «Не ведаю, — гавару, — мабыць не прадаюць». (Смех). Таварыш Сталін прадаўжае дапытвацца: «А чаму не прадаюць? Раней быўла». Пасля гэтага мы на гэту справу накінулі і цяпер маем добрыя магазіны, гаючымы тым намы ў Маскве і Ленінградзе, дзе прадаюць да 10 гатункаў жывой рыбы, у тым ліку і такіх, як спердзід, фараль; прадаюць у лепшых магазінах і жывых ракаў і ўстры. Жывыя рыба ў магазінах.

Гэта добра, бо ёсць аматары, якія патрабуюць, каб рыба была не толькі свежай, але каб яна і на пачатку круцілася жывой. (Смех, апладзісменты). Што-ж, і для іх густу ў нас знойдзецца асартымент рыбы. Апрача таго, гэта не дрэнная рэклама для рыбнай прамысловасці. Від жывой рыбы выклікае апатіт і на іншыя рыбныя тавары. Гандаль жывой рыбай будзем разгортваць шыры.

Каліні. Выгода. Зразумела. Добрая справа заўсёды выгода.

Другое коштава, якое да гэтага часу краіна не ведала, але якому трэба пракласці пыроку дарогу, — гэта гандаль рыбным

IV. Аб кансервах

Я ўжо гаварыў аб рыбна-кансервнай прамысловасці, але кансервовая справа не вычэрпавала перапрацоўкай рыбы. Мы ставілі вялікую прамысловасць па кансерваванию мяса, фруктаў, гародніны, малака.

Мясных кансерваў было выраблена ў 1928 г. 21 млн. банак, у 1935 г. — 146 млн. банак, г. зн. у 7 раз больш. У блгучым годзе мы павінны даць 216 млн. банак кансерваў — мясных і мяса-растлінных. Рыбных кансерваў было выраблена ў 1928 г. 33 млн. банак, у 1935 г. — 136 млн. банак, а праграма блгучага года — 178 млн. банак. Гароднінныя кансервы: 20 млн. банак у 1928 г., 72 млн. банак у мінулым годзе і 100 млн. банак у 1936 годзе. Фруктовыя кансервы: 3 млн. банак у 1928 г., 272 млн. банак у 1935 г. і 298 м. б. у 1936 г. Тэматні: 13 м. б. у 1928 г., 161 м. б. у 1935 г. Малочныя кансервы ў 1928 г. мы не выраблялі. Гэтыя кансервы сталі вырабляць толькі ў 1932 г. Тады мы выпусцілі 2 м. б. У 1933 г. было выпушчана 4 м. б.; у 1934 г. — 8,9 м. б. у 1935 годзе — 16 м. б. У 1936 годзе прамысловасць вырабіць 25,4 млн. банак малочных кансерваў.

Вытворчасць малочных кансерваў мае першастановае значэнне. Гэта адна з тых вытворчасцей, якая мае неабмежаваныя перепелы развіцця. Буйным галінам не хапае палынага малака, якое можна дастаўляць у свежым выглядзе толькі з блізкіх раёнаў, а спажыванне малака ў нашай краіне бесперапынна расце. Кансерваванае малака патрэбна і для ролу вытворчасцей харчовай прамысловасці. Рабіць пукеры трэба не з палынага малака — яно патрэбна дзешта. Па гэтай жа прычыне мы не можам шушыць палынае малака на выбар маргарыну, шакаладу і т. д. У гэтыя прадукты трэба рабіць з выкажаснага кансерваванага, агуточнага малака. Далёкія намы ўсёкраіны, адкуль малака не прыязеж і дзе малака ёсць, што яго няма кулі дзякуючы (напрыклад, Казахстан, Сібір, Башкірыя), — вось база для прамысловасці агуточнага малака. Адолюць будзем дастаўляць агуточнае малака ў гарады, у агуточнае раёны, дзе не хапае кароў, у баваўняныя раёны Узбэкістана, у Ваку. Магнітагорск, Халібуд, Мурманск, Камчатка, Залатыя Руднікі прыскі і т. д. Зімо малака наогул мала. Чым кампенсаванне недастатку малака ў гэты час? Адзіным сродкам агуточнага агуточнага малака, якое агуточна высокакачэўна і вайпашны па смаку прадуктам. Мы ўжо ў стане даць вялікую колькасць гэтага віду кансерваў. Мы вырабілі таксама

філе. У Мурманску і ў Астрахані мы пабудавалі заводы для выбару рыбнага філе. У 1936 г. мы арганізуем выбар філе ў Азаве, Гэта не малаважная справа. Ёсць не малы людзё, якія замест рыбы адуляць перавагу іншым прадуктам выключна а-за бэалчкі касцей у рыбе і пжаксці ачыткі рыбы на кухні. У некаторых пародах рыбы касцей асабліва многа. Праўда, гаспадыні ўмеюць ядрэнна прыгатаваць рыбу, але гэта патрабуе часу і многа вагі і пры гэтым атрымліваецца многа адыхлоў — луска, унутранасці, галава, хвост, косці, якія выкідаюцца вон. Між тым, гэтыя адыхлоў маюць у сабе многа калочных прадуктаў.

Першымі запратаставалі супроць такой бэагаспадарчасці амерыканцы. Іны прышлі к вываду, што рыбу трэба раздэлаваць і тычыць не дома на кухні, а на спецыяльных фабрыках. Цяпер на нашых філіяльных фабрыках бяруць рыбу, старанна аддзяляюць ад касцей мяса (філе) і, упакаваўшы яго ў пергаментную паперу, добра замарозіваюць і адпустаюць спажываць, а адыхлоў усе выпрыстоўваюць для выбару тэхнічных і кармовых прадуктаў.

Гаспадыні, трэба думаць, падзякуюць нас, бо добра ачышчанае рыба набылі іх ад лішняй працы і ад бруднай работы. Але апрача гэтага, на рыбных філе мы атрымліваем вялікі грашовы даход і пазбаўляем народную гаспадарку ад велізарных страт. З адыхлоў, якія складаюць да 40 проц. вагі рыбы, мы робім рыбныя тлуміт, рыбную муку, якая прадстаўляе вельмі спажываны корм для тлуміт і свіней. Гэтыя адыхлоў ў перапрашаным выглядзе да амаль акупляюць кошт скарэіны-рыбы.

Вось чаму мы рашылі ўсяляк развіваць вытворчасць і гандаль рыбным філе. Побач з філе мы хочам развіваць вытворчасць другіх сталовых фабрыкатаў. Мы будзем вялікіх рэстаранаў, вялікіх фабрык-кухні — гэта добра. Але неабходна іці насустрач тым, хто па тых ці іншых прычынах лічыць за лепшае харчаванне дама. Калі-б у продажы заўсёды былі прыгатаваныя катлеты, рост-біфшэс, якія асцяпа толькі паджараны, рыбнае філе, якое трэба толькі прыгатаваць на агні, куды будзюць, прыгатаваная халадняя палішча, прыгатаваныя цільны, якія асцяпа толькі асварыць, і т. д. — гэта было-б вялікай падмогай для гаспадыні і для халадзякоў, якіх-жа час таксама дарагі. Трэба гэта развіваць за ўсё. (Апладысменты).

Каліні. Выгода. Зразумела. Добрая справа заўсёды выгода.

Другое коштава, якое да гэтага часу краіна не ведала, але якому трэба пракласці пыроку дарогу, — гэта гандаль рыбным

сухо малака, якое будучы разведана ў вадзе, дае кармальнае малака, смачнае і спажывае, як свежэе малака. Шасць заводуў вырабляюць у нас агуточнае і сухое малака. Будзем новыя два заводы, у 1937 г. будзем будаваць яшчэ сем заводуў. Нялаўна мы пачалі выпускаць агуточнае малака з какаі і з кафа. Гэта прадукт вельмі зручны для экспедыцыяў, для турмстаў, для нашай Чырвонай арміі. Вытворчасць гэтага віду кансерваў мы будзем усяляк развіваць.

Асартымент кансерваў, значна расшырыўся. У 1934 г. было 80 гатункаў, зараз мы выпускаем 128 гатункаў. Раней кансервы вырабляліся выключна як закуска. Выгэ чалавек і ў яго паўдзельца апетэ к шпротам, скумбры, сардынам, баклажанам, перу. Мы ж развіваем і будзем развіваць кансервовую вытворчасць па прыкладу Амерыкі, дзе кансервы агуточна не толькі закусачнымі прадуктамі. Мы кансервуем палыны памілары (у натуральным выглядзе) без прыпраў. Без прыпраў кансервуем спаржу, пятавую капусту, зялёны гарошак, свежую малочную кукурузу. Смак атрымліваецца такі, быццам кукуруза гэта толькі што арэзана а поля. Між іншым, гэты від кансерваў у Амерыцы вельмі папулярны.

Мы будзем узмацненна развіваць вытворчасць новых відаў кансерваў, прытым не толькі закусачных, але і прадуктоўных, якія агуточна добрым снадзвжам а-за яўшчэ і бэа гарэчкі (смех). І ў прыватнасці лічбачыных прадуктаў. Магутнасць нашых кансервальных заводаў велізарная, скарэіны многа, не хапае толькі бляхі і шкла для выбару кансервовых банак. Мы будзем праісць НКІІжшпром мацней апаісваць на вытворчасць бляхі, а НКІІжшпром, Наркмашшпром — на вытворчасць шкляных банак, бо ад гэтага зараз залежыць задавальненне патрэбнасці насельніцтва ў кансервах.

Кансервовая прамысловасць прыкметна палепшыла сваю работу. Асабліва павінен адзначыць добрую работу тав. Андрэева — дырэктара Азова-Чорнаморскага трэста, аднаго з старэйшых і лепшых работнікаў кансервнай прамысловасці, тав. Браймана — дырэктара Украінскага трэста, тав. Мелікян — дырэктара Армянскага трэста, тав. Дучэ-дырэктара Крымскага трэста, і дырэктара Грузінскага трэста тав. Мацтайшвілі.

Важная галіна харчовай прамысловасці — гэта мясная. Дзяржаўныя мясныя прадпрыемствы, не лічычы мясных, выпушцілі ў 1932 г. 343 тыс. тон мяса (дзяржаўна-аграва фонд), у 1935 г. — 533 тыс. тон, а ў 1936 г. мясцакамбінаты дадуць 650 тыс. тон, г. зн. амаль у два разы больш выпрабункі 1932 г. Побач з дзяржаўнымі снабжэннем гаралоў мясам многа мяса дастаўляюць на базары калгасы. Пасля адмены картачнай сістэмы прывоз разка ўзмацніўся. У Маскве, напрыклад, у IV квартале гэтага года маскоўскі мясцакамбінат выпушціў на рынак 25 тыс. тон мяса, калгаснікі прывезлі 8 тыс. тон. У IV квартале 1934 года калгасны прывоз склаў каля 5 тыс. тон.

Вельмі важная галіна ў мясновай прамысловасці — гэта каўбасная вытворчасць. У 1933 годзе каўбасныя заводы вырабілі 86 тыс. тон прадукцыі, у 1934 г. — 47 тыс. тон, у 1935 г. — 111 тыс. тон. У 1936 г. мы павінны выпушціць 170 тыс. тон каўбасных выпрабаў. (Апладысмент

